

สรุป ปัญหา และข้อเสนอแนะ

สรุป

ยาสูบจัดเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญชนิดหนึ่งที่นอกเหนือจากใช้ทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศแล้ว ยังสามารถส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศนารายได้ เข้าประเทศนับเป็นมูลค่ากว่าพันล้านบาท โดยปัจจุบันได้มีการคิดค้นและปรับปรุงคุณภาพใบยาสูบของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพันธุ์เบอร์เลย์ ซึ่งแต่เดิมปลูกในช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม ได้มีผู้ทดลองนำมาปลูกในฤดูฝนคือ ในช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน ทำให้ได้ใบยาสูบที่มีคุณภาพดีกว่าและตรงกับความต้องการของตลาดในต่างประเทศ ในปัจจุบันแหล่งที่ทำการเพาะปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนในเชิงธุรกิจมากที่สุด คือ ในเขตอำเภอเมือง และ อำเภอห่มสีก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเดิมเกษตรกรในเขตดังกล่าวปลูกข้าวเจ้าเป็นหลัก วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนของยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนและข้าวเจ้า (ในที่นี้ศึกษาเฉพาะข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ซึ่งเป็นข้าวพันธุ์ราชการ และเป็นพันธุ์ที่ปลูกมากในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์) เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเพาะปลูกของเกษตรกร โดยการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้วิธีวิจัยในเชิงสำรวจ (Survey Research) และได้สุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง และ อำเภอห่มสีก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เพาะปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนและข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 มา กลุ่มละ 25 ฟาร์ม เท่ากัน โดยปีการเพาะปลูกที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ปี 2530/2531 ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ต้นทุนการผลิต

จากผลการสำรวจพบว่า ในปีการเพาะปลูก 2530/2531 เกษตรกรที่ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนมีเนื้อที่เพาะปลูกโดยเฉลี่ย 2.70 ไร่/ฟาร์ม ได้ผลผลิตใบยาแห้งเฉลี่ยฟาร์มละ 768.52 กิโลกรัม หรือไร่ละ 284.64 กิโลกรัม มีต้นทุนการผลิตใบยาแห้งทั้งสิ้น 19,065.64 บาท/ฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 7,061.35 บาท หรือคิดเป็นต้นทุนการผลิตใบยาแห้งต่อกิโลกรัมเฉลี่ย 24.81 บาท สำหรับเกษตรกรที่ปลูกข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 โดยเฉลี่ยปลูกรายละ 17.64 ไร่/ฟาร์ม ได้ผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ยฟาร์มละ 11.35 เกวียน หรือไร่ละ 0.64 เกวียน มีต้นทุนข้าวเปลือกทั้งสิ้น 33,665.98 บาท/ฟาร์ม เฉลี่ยไร่ละ 1,908.50 บาท หรือคิดเป็นต้นทุนการผลิตข้าวเปลือกต่อเกวียนเฉลี่ย 2,966.69 บาท แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรแต่ละรายใช้เนื้อที่ในการเพาะปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนน้อยกว่าเนื้อที่การปลูกข้าวเจ้าและต้นทุนการผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่ของการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนมากกว่าต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ของการปลูกข้าวเจ้า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ในการศึกษาครั้งนี้

ตารางที่ 19-21 เมื่อพิจารณาโครงสร้างต้นทุนการผลิต พบว่าประมาณร้อยละ 79.14 ของต้นทุนการผลิตรวมในการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนเป็นต้นทุนผันแปร ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นอัตราส่วนกับปริมาณการผลิต ที่เหลืออีกร้อยละ 20.86 เป็นต้นทุนคงที่ ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายผันแปรรายการสำคัญคือ ค่าแรงงานซึ่งคิดเป็นร้อยละ 44.65 ของต้นทุนการผลิตรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการปลูก การเก็บเกี่ยว และการขนส่งใบยาเข้าโรงบ่ม ซึ่งจำเป็นต้องใช้แรงงานมาก รองลงมา คือ ค่าวัสดุการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 32.22 ของต้นทุนการผลิตรวมซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าปุ๋ย และยาปราบศัตรูพืช สำหรับค่าเมล็ดพันธุ์นั้นพบว่า มีน้อยมากสำหรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อันได้แก่ ค่าขนส่ง และดอกเบี้ยเงินกู้ มีเพียงร้อยละ 2.27 ของต้นทุนการผลิตรวม เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิตของการปลูกข้าวเจ้าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 52.25 เป็นต้นทุนคงที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าเช่าที่ดิน ซึ่งมีอัตราสูงมาก เนื่องจากที่ดินในเขตดังกล่าวมีความอุดมสมบูรณ์ นอกจากนั้นจากการศึกษาพบว่าค่าที่ดินและค่าภาษีที่ดิน

เฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเจ้าซึ่งเท่ากับ 859.05 บาทต่อไร่ จะสูงกว่าค่าที่ดินและ
ภาษีที่ดินของเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนเท่ากับ 765.93 บาทต่อไร่ เนื่องจาก
ที่ดินที่ใช้เพาะปลูกข้าวเจ้าต้องใช้บริเวณที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันครั้งละมากและจำเป็นต้องอยู่
ใกล้แหล่งน้ำ ในขณะที่ที่ดินที่ใช้ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนไม่มีความจำเป็นต้องมีลักษณะดัง
กล่าว

สำหรับต้นทุนผันแปรในการปลูกข้าวเจ้า มีร้อยละ 47.75 โดยที่ส่วนใหญ่ คือ
ร้อยละ 37.85 เป็นค่าใช้จ่ายด้านแรงงานซึ่งส่วนมากจะเป็นแรงงานว่าจ้าง เนื่องจากแรง
งานในครัวเรือนมีอยู่ไม่เพียงพอ จะเห็นได้จากลักษณะโครงสร้างต้นทุนการผลิตของยาสูบ
พันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน ซึ่งสัดส่วนต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนการผลิตรวมสูงกว่าในกรณีของการปลูกข้าว
เจ้าและมีต้นทุนการผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่ของยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนมากกว่าต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ของ
ข้าวเจ้า

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ของยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน และข้าวเจ้าพันธุ์ดอกมะลิ 105 ปีการเพาะปลูก 2530/2531 จำนวนตัวอย่างอย่างละ 25 ฟาร์ม

รายการ	ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน		ข้าวเจ้าพันธุ์ดอกมะลิ 105	
	บาท	เปอร์เซ็นต์	บาท	เปอร์เซ็นต์
ต้นทุนผันแปร				
ค่าแรงงาน	3,153.03	44.65	722.38	37.85
ค่าวัสดุการเกษตร	2,274.97	32.22	112.51	5.90
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	160.37	2.27	76.33	4.00
รวมต้นทุนผันแปร	5,588.37	79.14	911.22	47.75
ต้นทุนคงที่	1,472.98	20.86	997.28	52.25
ต้นทุนรวม	7,061.35	100.00	1,908.50	100.00

2. ผลตอบแทน

จากการศึกษาสามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็นดังนี้

2.1 อัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ย ซึ่งวัดจากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายจากการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ยต่อยอดของการปลุกยาสู่พันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนเท่ากับ 26.96 % เปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ยของการปลูกข้าวเจ้า เท่ากับ 21.80 % ซึ่งแสดงในตารางที่ 18 และจากการทดสอบสมมติฐาน (รายละเอียดขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานดูได้จากภาคผนวก) โดยใช้วิธี Z- Test พบว่าอัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ยของการปลุกยาสู่พันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนมากกว่าผลตอบแทนโดยเฉลี่ยของการปลูกข้าวเจ้าอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบกำไรโดยรวมเฉลี่ยต่อไร่ของยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน และข้าว
เจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ปีการเพาะปลูก 2530/2531 จำนวนตัวอย่าง
อย่างละ 25 ฟาร์ม

รายการ	ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน		ข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105	
	บาท	เปอร์เซ็นต์	บาท	เปอร์เซ็นต์
รายได้	9,668.29	100.00	2,440.69	100.00
ต้นทุนผันแปร	5,588.37	57.80	911.22	37.34
ต้นทุนคงที่	1,472.98	15.24	997.28	40.86
ต้นทุนรวมทั้งสิ้น	7,061.35	73.04	1,908.50	78.20
กำไรสุทธิ	2,606.94	26.96	532.19	21.80

2.2 จุดคุ้มทุน เป็นการวิเคราะห์ถึงปริมาณการผลิตต่อไร่ทำให้รายได้รวมของเกษตรกรเท่ากับต้นทุนรวมพอดี และ ณ จุดนี้ ถ้าเกษตรกรต้องการผลกำไรก็จะต้องผลิตให้มากกว่าปริมาณผลิต ณ จุดคุ้มทุนนี้ จากการศึกษาพบว่าจุดคุ้มทุนของการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์อยู่ที่ปริมาณการผลิตเท่ากับ 102.72 กิโลกรัมต่อไร่ ณ ราคาขายกิโลกรัมละ 33.97 บาท ในขณะที่จุดคุ้มทุนของการปลูกข้าวเจ้าอยู่ที่ปริมาณการผลิตเท่ากับ 0.42 เกวียนต่อไร่ ณ ราคาขายเกวียนละ 3,793.95 บาท ซึ่งที่น่าสังเกต คือ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณผลิตจริงจากการศึกษาสำรวจในครั้งนี้ พบว่า เกษตรกรที่ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์โดยเฉลี่ยแล้วจะปลูก 284.64 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าจุดคุ้มทุนถึงร้อยละ 63.91 ในขณะที่เกษตรกรที่ปลูกข้าวเจ้าจะปลูกโดยเฉลี่ย 0.64 เกวียนต่อไร่ สูงกว่าจุดคุ้มทุนเพียงร้อยละ 34.38 เท่านั้น

2.3 อัตราผลตอบแทนตามเกณฑ์เงินสด เป็นการพิจารณาถึง ค่าใช้จ่ายที่เกษตรกรได้จ่ายออกไปเป็นเงินสดเช่น ค่าแรงงาน ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าภาษีที่ดิน ค่าเชื้อเพลิง ค่าเช่ารถ ค่าเช่าที่ดิน ฯลฯ เกษตรกรอาจจะยังคงตัดสินใจผลิตต่อไปหากเกษตรกรยังคงมีกำไรเงินสดส่วนที่เกิดจากรายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินสดจากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ทุกคนจะมีกำไรเงินสดเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 6,260.81 บาท หรือเฉลี่ยต่อกิโลกรัม เท่ากับ 21.82 บาท และเมื่อคิดเทียบกับรายได้แล้วจะเป็นอัตราผลตอบแทนตามเกณฑ์เงินสด 64.76 % สำหรับกรณีของเกษตรกรที่ปลูกข้าวเจ้าพบว่า มีกำไรเงินสดเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 1,495.87 บาท หรือเฉลี่ยต่อเกวียนเท่ากับ 2,325.89 บาท คิดเป็นอัตราผลตอบแทนตามเกณฑ์เงินสดเท่ากับ 61.31 %

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบกำไรตามเกณฑ์เงินสดเฉลี่ยต่อไร่ ของพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน และ ข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ปีการเพาะปลูก 2530/2531 จำนวนตัวอย่าง อย่างละ 25 ฟาร์ม

รายการ	ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน		ข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105	
	บาท	เปอร์เซ็นต์	บาท	เปอร์เซ็นต์
รายได้	9,668.29	100.00	2,440.69	100.00
ต้นทุนผันแปร	2,961.66	30.63	688.55	28.21
ต้นทุนคงที่	445.82	4.61	255.87	10.48
ต้นทุนเงินสดรวม	3,407.48	35.24	944.42	38.69
กำไรเกณฑ์เงินสด	6,260.81	64.76	1,496.27	61.31

จะเห็นได้ว่า การปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนถึงแม้จะมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของข้าวเจ้า แต่อัตราผลตอบแทนต่อรายได้ของยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนสูงกว่าข้าวเจ้า ประกอบกับต้นทุนการผลิตสำคัญของการปลูกข้าวคือ ค่าที่ดิน ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต จึงทำให้อัตราผลตอบแทนต่อรายได้โดยเฉลี่ยของการปลูกข้าวเจ้ามีแนวโน้มว่าจะน้อยกว่าการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน ประกอบกับในอนาคตภาวะตลาดส่งออกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนมีแนวโน้มจะขยายตัวได้อีก เกษตรกรจึงควรหันมาปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนทดแทนการปลูกข้าวเจ้าในปัจจุบันมากขึ้น ซึ่งแนวทางในการส่งเสริมตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคต่อการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนจะได้นำเสนอต่อไป

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาและข้อเสนอแนะของการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน

1.1 ปัญหาด้านการปลูก เนื่องจากยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน ยังนับได้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ดังนั้นเกษตรกรจึงยังขาดความรู้ถึงเกี่ยวกับวิธีการปลูก รวมทั้งการดูแลรักษา ยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน ซึ่งอาจทำให้เกษตรกร ไม่ได้ผลผลิตเท่าที่ควรจะเป็น หรืออาจเสียดำใช้จ่ายไปโดยเปล่าประโยชน์ จากการไปศึกษาครั้งนี้ได้พบปัญหาต่าง ๆ คือ

- การขึ้นแปลงทำร่องระบายน้ำ แปลงที่ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนนั้นควรจะสูงประมาณ 8 - 10 นิ้ว เพื่อไม่ให้น้ำท่วมถึงแต่บางครั้งเกษตรกรผู้ปลูกเลือกพื้นที่ปลูกที่ลุ่มเกินไป และทำแปลงต่ำทำให้น้ำท่วมยาสูบได้ง่าย ซึ่งจะทำให้ยาสูบรากเน่าและตายได้

- การรดน้ำบ่อยครั้งเกินไป ในการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนจะใช้น้ำฝนเป็นหลัก ถ้าฝนขาดระยะเกษตรกรอาจต้องรดน้ำแทนแต่เนื่องจากเกษตรกรขาดความ

รู้ถึงลักษณะการขาดน้ำของยาสูบฯ จึงมักจะให้น้ำเป็นประจำซึ่งบางครั้งไม่มีความจำเป็นจึงเป็นการสูญเสียค่าแรงและค่าน้ำมันเครื่องสูบน้ำที่เสียไป

- การละลายไม่ทำลายต้นยาสูบ และไถบริเวณพื้นที่ปลูกหลังจากการเก็บใบชาหมดแล้ว จะเป็นการเพาะเชื้อโรคและอาจเป็นผลเสียกับการปลูกในฤดูต่อไป

ข้อเสนอแนะ

โรงงานยาสูบรวมทั้งบริษัทรับซื้อใบยาสูบเอกชน ควรร่วมมือกันจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการปลูกยาสูบฯ ที่ถูกวิธีให้กับเกษตรกรโดยอาจจะทำการสาธิตและมีพื้นที่ปลูกตัวอย่างหลาย ๆ แห่ง เพื่อที่เกษตรกรจะสามารถมาศึกษาได้สะดวก

1.2 ปัญหาด้านการบ่มและคัดเกรดใบยา

- สถานที่บ่มใบยาสูบ ไม่เพียงพอ
- วิธีการบ่ม ไม่ถูกต้อง เช่น การนำใบยาไปตากแดดแทนที่จะบ่มด้วยอากาศจะทำให้คุณภาพใบยาต่ำและขายไม่ได้ราคาเท่าที่ควร
- เกษตรกรขาดความรู้ถึงวิธีการคัดเกรดใบยา

ข้อเสนอแนะ

สถานที่บ่มใบยานั้น โดยทั่วไปเกษตรกรมักจะใช้ใต้ถุนบ้านทำเป็นสถานที่บ่ม แต่ถ้าเกษตรกรไม่มีบ้าน บริเวณที่เพาะปลูกหรือมีพื้นที่บ่มไม่เพียงพอ เกษตรกรควรรวมตัวกันเป็น

กลุ่มและจัดหาที่ส่วนกลางเพื่อรับฝากบ่มไຍาให้กับสมาชิกในกลุ่ม นอกจากนั้น สถานีไຍาสูบ และบริษัทรับซื้อไຍาสูบเอกชนควรจัดหาสถานที่บ่มไຍาให้กับเกษตรกร ซึ่งอาจจะทำในรูปการรับซื้อล่วงหน้าหรือสัญญารับฝากโดยคิดค่าเช่าต่ำ ผู้รับซื้อไຍา (สถานีไຍาสูบและบริษัทรับซื้อไຍาสูบเอกชน) จะสามารถควบคุมการบ่มไຍา ให้ได้คุณภาพอีกด้วย

สำหรับการคัดเกรดไຍานั้น โรงงานไຍาสูบควรกำหนดมาตรฐานไຍา เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งของสถานีไຍาสูบและบริษัทรับซื้อไຍาสูบเอกชน ต่อจากนั้น จึงจัดอบรมให้เกษตรกรได้รับทราบถึงลักษณะของไຍาสูบ แต่ละเกรด นอกจากนั้นแล้วควรจัดให้มีตัวอย่างของไຍาสูบเกรดต่าง ๆ ประจำทุกจุดที่มีการรับซื้อไຍาสูบ

3. ปัญหาการใช้เงินทุนของเกษตรกรผลิตวัตถุดิบประสงค

โรงงานไຍาสูบและบริษัทรับซื้อไຍาสูบเอกชน มีหน้าที่ส่งเสริมการปลูกไຍาสูบ โดยติดต่อหาเงินทุนที่ใช้ในการปลูกไຍาสูบให้กับเกษตรกร โดยส่วนใหญ่จะจัดหาสถาบันการเงินที่ให้กู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำแต่ในการกู้เงินเพื่อทำการผลิตไຍาสูบของเกษตรกรนั้นเกษตรกรกู้เงินในจำนวนที่เกินความจำเป็นในการผลิตไຍาสูบ โดยนำไปใช้จ่ายสิ่งฟุ่มเฟือย หรือผลิตวัตถุดิบประสงค เช่น การซื้อรถกระบะ การซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

วิธีหนึ่ง คือ ให้ผู้ให้กู้จัดทำแผนการเงินของเกษตรกร และให้กู้เป็นงวด ๆ ตามจำนวนและระยะของการเพาะปลูก โดยวิธีนี้จะทำให้เกษตรกรใช้เงินทุนไปในการผลิตไຍาสูบที่เหมาะสม คือ จะได้รับเงินกู้เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ในการปลูกไຍาสูบจริง ๆ

อีกวิธีหนึ่ง คือ การควบคุมการใช้เงินทุนของเกษตรกร โดยการให้สินเชื่อใน

รูปสิ่งของที่เป็นวัตถุดิบและวัสดุที่ต้องใช้ในการปลูกยาสูบ เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง เป็นต้น แต่การให้สินเชื่อบริษัทนี้จะไม่สามารถครอบคลุมต้นทุนในส่วนที่เป็นค่าแรงและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้ ดังนั้นจึงควรมีให้สินเชื่อบริษัทนี้ในรูปแบบเงินสดด้วยบางส่วน สำหรับต้นทุนส่วนที่เหลือซึ่งอาจจัดเป็นงวด ๆ ตามระยะของการเพาะปลูกด้วยเช่นกัน

ปัญหาและข้อเสนอแนะของการปลูกข้าวเจ้า

1. ปัญหาด้านแรงงาน

ขาดแรงงานจ้างหรือค่าจ้างแรงงานสูง เนื่องจากการปลูกข้าวฯ รายได้ต่อพื้นที่ค่อนข้างต่ำเกษตรกรจึงต้องใช้พื้นที่ปลูกมาก ๆ มีผลทำให้ต้องใช้แรงงานมาก โดยแรงงานที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแรงงานคนซึ่งแรงงานในครอบครัวมักมีไม่เพียงพอ ส่งผลให้การจ้างแรงงานในช่วงการปลูกและเก็บเกี่ยวมีไม่เพียงพอกับความต้องการเพราะเป็นช่วงระยะเวลาที่ต้องการแรงงาน ทำให้การหาแรงงานจ้างทำได้ยากและมีค่าจ้างแรงงานสูง

ข้อเสนอแนะ มีสองแนวทาง คือ

- เกษตรกรแต่ละรายควรจะรวมตัวกันเป็นสหกรณ์แล้วซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตรมาใช้ การรวมตัวกันจะทำให้สามารถใช้เครื่องจักรได้อย่างคุ้มค่า
- แนะนำให้เกษตรกรหันเหไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ทำรายได้ต่อพื้นที่และให้ผลตอบแทนสูงกว่าข้าวเจ้า

2. ปัญหาที่ดิน

จากการที่ดินมีราคาสูงขึ้น ทำให้ค่าเช่าที่ดินมีแนวโน้มสูงขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่รายได้ต่อพื้นที่ของการปลูกข้าว ค่อนข้างต่ำ ค่าเช่าที่ดินที่เพิ่มขึ้นจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าวฯ ที่ทำให้อัตราผลตอบแทนจากรายได้ลดต่ำลง

ข้อเสนอแนะ

แนะนำให้เกษตรกรหันเหไปปลูกพืชชนิดอื่นที่ทำรายได้ต่อพื้นที่ และผลตอบแทนสูงกว่าข้าวเจ้า หรือปลูกพืชหมุนเวียนในช่วงที่ไม่ทำนา

แนะนำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตในพื้นที่เดิมและให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

3. ปัญหาการจำหน่าย

- การโก่งน้ำหนักราคาซื้อของพ่อค้าคนกลาง
- การกดราคาซื้อของพ่อค้าคนกลาง

ข้อเสนอแนะ

ควรรีให้หน่วยงานของรัฐจัดสถานที่จำหน่ายข้าวเปลือกประจำตำบลในช่วงที่มีการเก็บเกี่ยวข้าว แล้ว โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่มาควบคุมทั้งเครื่องชั่งน้ำหนัก และราคาซื้ออย่างเป็นธรรม และมีข่าวสารการรับซื้อข้าวสารแจ้งให้เกษตรกรได้รับทราบ

4. ปัญหาการใช้เงินทุนของเกษตรกรผลิตทุเรียน

ปัญหาและข้อเสนอแนะมีลักษณะเดียวกันกับเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์

ถอดผ่าน

